

Skrajni čas, da Vlada RS sprejme nujne ukrepe za zmanjšanje absentizma

Ljubljana, 28. februar 2024 – Reprezentativne delodajalske organizacije – Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Zdrúženje delodajalcev Slovenije in Zdrúženje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije - izpostavljamo zaskrbljenost zaradi naraščajočega problema zdravstvenega absentizma v Sloveniji, o čemer smo v decembru 2023 na sestanku seznanili tudi predsednika vlade in pristojno ministrico za zdravje. Glede na to, da je od sestanka pri predsedniku vlade minilo že skoraj tri mesece, ustreznih rešitev pa še vedno ni, Vlado RS ponovno pozivamo k čimprejšnjemu sprejetju nujnih ukrepov za zmanjšanje absentizma, zagotovitev večjega nadzora nad bolniškimi odsotnostmi ter vpeljavi drugih ukrepov, ki bodo prispevali k zmanjšanju obsega absentizma ter s tem pripomogli k izboljšanju stanja vseh deležnikov na tem področju.

Absentizem je kompleksna problematika, ki za gospodarske subjekte predstavlja resen problem tako s finančnega stališča kot tudi z vidika organizacije delovnih procesov na vseh ravneh. Ima izrazito negativne posledice tako za delavce in delodajalce kot za sam sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja ter na splošno ekonomsko stanje države. Izgubljeni delovni dnevi zaradi bolniških odsotnosti namreč pomembno vplivajo na znižanje rasti vrednosti BDP.

Ob koncu leta 2023 je bil sprejet Zakon o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih vsebin (ZIUZDS), s katerim so bili sprejeti ukrepi, ki smo jim delodajalske organizacije v svojih dopisih Ministrstvu za zdravje in ostalim predstavnikom vlade ter v pogovorih z njimi ostro nasprotovale. Izplačevanje bolniških odsotnosti v breme delodajalcev se je tako povečalo z 20 na 30 delovnih dni, kljub temu, da ima približno polovica držav članic EU podobno ureditev, kot je v Sloveniji veljala pred sprejemom ZIUZDS. Poleg tega navedena sprememba gospodarstvu nalaga skoraj 80 milijonov evrov dodatnih stroškov letno. Ob tem je treba upoštevati, da je 3 odstotke boleznin posledica poškodb na delu in poklicnih bolezni, zato je toliko bolj nelogično, pravzaprav nepravilno, da morajo delodajalci prevzemati breme, za katerega niso niti odgovorni niti nanj ne morejo vplivati.

Poleg navedenega je bila z ZIUZDS uvedena t.i. kapica pri izplačevanju nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja na dvainpolkratnik zadnje znane povprečne mesečne bruto plače v RS, pri tem pa ni bila hkrati uvedena tudi omejitev prispevne stopnje. Po naših podatkih imajo države, ki imajo navzgor omejeno višino nadomestila za bolniško odsotnost, praviloma navzgor omejeno tudi prispevno stopnjo.

Reprezentativne delodajalske organizacije na tem mestu še enkrat več opozarjamo na večletno perečo problematiko regresnih zahtevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS, ki jih ima do delodajalca v primeru poškodbe, smrti ali bolezni zavarovanca nastale pri delu. Ti zahtevki lahko ogrozijo poslovanje nekaterih delodajalcev, predvsem ekonomsko šibkejših, malih in srednje velikih podjetij. Zato menimo, da bi morali to področje urediti na način, da so ti zahtevki mogoči le v primeru, ko je poškodba, smrt ali bolezen posledica namernega ravnanja ali hude malomarnosti delodajalca.

Prav tako še vedno ni rešen nadzor nad spoštovanjem režima v bolniškem staležu in prenos odločanja o podaljšanju bolniškega staleža na pristojno komisijo po 15 dneh. Ob tem poudarjamo, da se ne sme zgoditi ponovna uvedba kratkotrajne bolniške odsotnosti brez zdravniškega potrdila, kot izhaja iz Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, ki so ga vložili nekateri predstavniki civilne družbe, saj bi takšne rešitve omogočale hude zlorabe v praksi. Učinkovitega nadzora, s katerim bi preprečevali takšne zlorabe, še vedno nimamo.

Glede na navedeno pozivamo vse pristojne, predvsem pa Ministrstvo za zdravje, da izpolnijo dane obljube in da se nemudoma naslovi problematiko absentizma in opredeli konkretne ukrepe, ki bodo delovali v smeri njegovega zmanjšanja.

**GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE
OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
ZDRUŽENJE DELODAJALCEV SLOVENIJE
ZDRUŽENJE DELODAJALCEV OBRTI IN PODJETNIKOV SLOVENIJE**